

Rik Buddenberg

Verhouding *tussen* kerkenraad en college van kerkrentmeesters

In mijn tijd als kerkrentmeester ben ik tweemaal door de classis Zuid-Holland Noord gevraagd om tijdelijk kerkrentmeester te worden in een andere gemeente dan mijn eigen gemeente Zoetermeer. De eerste keer was in de Protestantse Gemeente Hillegom gedurende ruim twee jaar en momenteel ben ik voorzitter ad interim van de kerkrentmeesters bij de Evangelische Lutherse Gemeente in Den Haag. In beide gevallen lag daar een conflict tussen de kerkenraad en het college van kerkrentmeesters aan ten grondslag. Met behulp van visitatie werd zowel in Hillegom als in Den Haag een poging gedaan om de verhoudingen weer te normaliseren. Op basis van deze ervaringen kan de conclusie worden getrokken dat de verhouding tussen de kerkenraad en het college van kerkrentmeesters nauw luistert.

Formele kader

Die verhouding is in de kerkorde geregeld. De kern hiervan is verwoord in een tweetal artikelen in Ordinantie 11. Artikel 1 luidt dat de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente berust bij de kerkenraad. In artikel 2 worden vervolgens deze vermogensrechtelijke aangelegenheden door de kerkenraad toevertrouwd aan het college van kerkrentmeesters. Hier is sprake van delegatie en geen mandaat. Dat wil zeggen dat het college de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, die aan hen worden overgedragen, onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent. Dit blijkt onder meer uit Ordinantie 11-2-7, waarin aan het college diverse taken worden opgedragen, zoals de geldwerving, gebouwenbeheer, personeelsbeleid, archivering en verzekeringspolissen. Waar de kerkenraad en het college van kerkrentmeesters elkaar uitdrukkelijk tegenkomen is bij de vaststelling van de jaarstukken (begroting en rekening).

De voorbereiding en de opstelling van de jaarstukken is een verantwoordelijkheid van het college, de kerkenraad keurt de jaarstukken vervolgens goed en is ook bevoegd om wijzigingen in de prioriteitsstelling aan te brengen. Voor een eenmaal goedgekeurde begroting mag de kerkenraad alleen in overleg met het college van kerkrentmeesters beslissingen nemen met financiële gevolgen, die niet in de begroting zijn voorzien.

De praktijk

Van kerkrentmeesters wordt vaak gezegd dat zij een rol op de achtergrond spelen. De kerkenraad zou dan leading zijn. Ik deel die mening niet. In deze tijd van krimp moeten vaak pijnlijke beheerbeslissingen worden genomen, zoals bijvoorbeeld de afstoot van kerkgebouwen. De kerkrentmeesters zijn door hun financiële expertise bij uitstek geschikt om hierin een voortrekkersrol te spelen door het initiatief naar zich toe te trekken. Alleen er is één uitdrukkelijke randvoorwaarde waar ze rekening mee moeten houden. De kerkenraad is het hoogste orgaan van de kerkelijke gemeente. Dat betekent in de praktijk dat de kerkenraad goed moet worden geïnformeerd door de kerkrentmeesters over waar ze mee bezig zijn en dat de finale beslissing over het afstoten van een kerkgebouw genomen moet worden door de kerkenraad op advies van de kerkrentmeesters.

Kortom, kerkrentmeesters respecteer de kerkenraad als het hoogste orgaan van de kerkelijke gemeente en probeer hen te overtuigen van noodzakelijke beheerbeslissingen.

